

ภาวะสังคมไทยไตรมาสสี่และภาพรวมปี 2561

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ความเคลื่อนไหวทางสังคมไตรมาสสี่ ปี 2561

การจ้างงานเพิ่มขึ้น 1.9%	นอกภาคเกษตร ↑ 1.7%	ภาคเกษตร ↑ 2.4%	
อัตราการว่างงาน	= 0.9%		
ค่าจ้างแท้จริงภาคเอกชน	↑ 0.5%		
หนี้สินครัวเรือน (Q3/61)	↑ 5.9%		
เจ็บป่วยด้วยโรคเฝ้าระวัง	↓ 17.4%		
ค่าใช้จ่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	↑ 3.7%		
ค่าใช้จ่ายบุหรี่	↑ 6.5%		
คดีอาญารวม	↑ 16.9%		
คดียาเสพติด	↑ 21.5%		
คดีชีวิตร่างกายและเพศ	↑ 1.9%		
คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน	↓ 3.3%		
อุบัติเหตุจราจร	↓ 1.9%		

ความเคลื่อนไหวทางสังคม ปี 2561

การจ้างงานเพิ่มขึ้น 1.1%	นอกภาคเกษตร ↑ 0.1%	ภาคเกษตร ↓ 3.3%	
อัตราการว่างงาน	= 1.2%		
ค่าจ้างแท้จริงภาคเอกชน	↑ 1.16%		
หนี้สินครัวเรือน (ณ Q3/61)	↑ 5.9%		
เจ็บป่วยด้วยโรคเฝ้าระวัง	↑ 2.5%		
ค่าใช้จ่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	↓ 1.8%		
ค่าใช้จ่ายบุหรี่	↓ 3.0%		
คดีอาญารวม	↑ 20.6%		
คดียาเสพติด	↑ 27.3%		
คดีชีวิตร่างกายและเพศ	↓ 3.9%		
คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน	↓ 4.8%		
อุบัติเหตุจราจร	↑ 16.1%		

ดัชนีทุนมนุษย์

ดัชนีทุนมนุษย์ ปี 2018 ไทยมีคะแนน 0.60 จากคะแนนเต็ม 1.00

ลำดับ 65 จาก 157 ประเทศ ลำดับ 4 ในกลุ่มอาเซียน

สถานการณ์ทางสังคมที่สำคัญ

เฝ้าระวัง/เร่งพัฒนา

- พัฒนาคุณภาพการศึกษา
- เพิ่มอายุคาดเฉลี่ยในประชากรวัยผู้ใหญ่ ลดปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพ

รัฐมุ่งมั่นแก้ไขปัญหามลพิษฝุ่นอย่างต่อเนื่อง

ฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM 2.5)

WHO : กำหนดให้ PM 2.5 อยู่ใน **กลุ่มสารก่อมะเร็ง** เป็นสาเหตุให้ 1 ใน 8 ของประชากรโลกเสียชีวิตก่อนวัยอันควร

แนวทางการแก้ไขปัญหามลพิษ

- ระยะสั้น แก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าช่วงที่มีปริมาณฝุ่นละอองสูง
- ระยะยาว วางแนวทางลดมลพิษจากแหล่งกำเนิดที่สำคัญ
- บังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวด และมีเจ้าภาพรับผิดชอบ

“ความเหลื่อมล้ำในสังคมไทย”

สถานการณ์

- ความเหลื่อมล้ำมีแนวโน้มปรับตัวดีขึ้น แต่อยู่ในระดับสูงเมื่อเทียบกับประเทศในกลุ่มอาเซียน
- สินทรัพย์ทางการเงินและการถือครองที่ดินกระจุกตัวในกลุ่มคนจำนวนน้อย
- กลุ่มประชากรรายได้น้อยมีข้อจำกัดในการเข้าถึงแหล่งทุน อีกทั้ง มีภาระในการชำระหนี้สูงกว่าครัวเรือนกลุ่มอื่นถึง 2 เท่า
- ทรัพยากรทางการแพทย์มีความแตกต่างระหว่างกรุงเทพฯ และภูมิภาค
- การเข้าถึงคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตยังคงมีความเหลื่อมล้ำสูงระหว่างคนมีรายได้ต่ำ และรายได้สูง

สาเหตุ

- โครงสร้างทางเศรษฐกิจที่ยังคงเอื้อประโยชน์แก่เจ้าของทุนมากกว่าแรงงาน
- โอกาสการเข้าถึงแหล่งทุนและบริการทางการเงินของคนในชนบทและผู้มีรายได้น้อยยังมีจำกัด
- โครงสร้างภาษีเป็นอุปสรรคในการกระจายรายได้ที่เป็นธรรม
- การกระจายทรัพยากรที่ไม่มีประสิทธิภาพ ก่อความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงบริการพื้นฐานของรัฐ
- ความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมส่งผลถึงโอกาสทางเศรษฐกิจ และสังคม

ข้อเสนอแนะ

- เร่งรัดการจัดตั้งคณะกรรมการบูรณาการเพื่อพัฒนาความเสมอภาคและความเท่าเทียมทางสังคม
- บูรณาการฐานข้อมูลและนำมาใช้ในการช่วยเหลือประชากรกลุ่มเปราะบางแบบเจาะจงอย่างเป็นรูปธรรม
- ปรับปรุงปัจจัยแวดล้อมทางธุรกิจ รวมทั้งกฎหมายและระเบียบให้เกิดการแข่งขันที่เป็นธรรม
- เพิ่มการจัดเก็บภาษีจากฐานทรัพย์สิน และปรับปรุงระบบการจัดเก็บภาษีที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น
- เพิ่มมาตรการในการยกระดับรายได้ โดยเฉพาะในประชากรกลุ่มเปราะบางร้อยละ 40 ที่มีรายได้น้อยที่สุด
- เพิ่มมาตรการเพื่อลดความเหลื่อมล้ำในกระบวนการยุติธรรม